

Vsebina

Zanimivo

120 let Kmetijskega inštituta Slovenije 4

Sadjarstvo

Ali je nova sorta res rešitev? 6

Vinogradništvo

Povečati storilnost in zmanjšati drift 8

Poljedelstvo

Inovativno gnojenje 12

Od zrna do kruha 14

Reportaža

Strokovna ekskurzija in zbor članov Slovenskega združenja

za ohranitveno kmetijstvo 15

Kmetijstvo Republike Ciper 17

Živinoreja

Možno ogromno izboljšanje učinkovitosti 24

Tehnika

Lindner – 70 let 27

Profi kmet 28

Grafitno zeleno na najvišjem vodstvenem nivoju 30

Telegrafске novice iz kmetijske tehnike 32

Novo registrirani traktorji v novembru 2018 33

Claas Lexion 34

Joskin – 50 let 35

Telegrafске novice iz kmetijske tehnike 35

Pomanjkanje kmetijskih mehanikov na trgu dela 36

Telegrafске novice iz kmetijske tehnike 37

Največji sejem kmetijske in gozdarske mehanizacije 38

Recept

Ko gori zadnja svečka na adventnem venčku 40

Obvestila

Nagrade za zveste naročnike 42

Glasilo Društva kmetijskih svetovalcev Slovenije

Obvestila Zveze strojnih krožkov

Član EUROFARM združenja vodilnih kmetijskih časopisov

Član žirije za izbor traktorja leta

Izdajatelj: Kmetijska založba d.o.o.

Uredniški odbor:

Marjan Dolensek (kmetijska tehnika, gradnje),

Tatjana Čop

Veronika Valentar

Zorica Abraham Panič

Naslovnica: TK Pri Baronu

Glavni in odgovorni urednik: Andrej Golob

Tehnični urednik, oblikovanje: Janez Grabec

Grafična priprava: Kmetijska založba d.o.o

Tisk: Malex, d.o.o.

Naklada: 5.000 izvodov

Naslov uredništva:

KMETOVALEC, Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec

tel.: 02 885 67 00 in 05 901 05 76

E pošta: kmetovalec@km-z.si, http://www.kmetovalec.com

Naročnine in oglasno trženje:

KMETIJSKA ZALOŽBA d.o.o.

Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec

tel.: 05 901 05 76

E pošta: oglasi@km-z.si

Cena posamezne številke: 5,5 €

Letna naročnina (12 števil): 55 €

za tujino: 90 €

9,5% DDV vključen v ceno

S to številko Kmetovalca začnemo petindvajseti letnik obnovljenega izhajanja revije. Ko zdaj pogledam nazaj, se mi zdi to dolgo obdobje, a minilo je kot blisk. Ko smo pred dobre četrto stoletja začeli razmišljati o novi strokovni reviji, namenjeni kmetom, je bilo mnogo pomislekov o smiselnosti tega početja. Tudi ne malo polen smo dobili pod noge. A vztrajali smo in danes lahko s ponosom pogledam na prehojeno pot.

V teh petindvajsetih letih se je tudi kmetijstvo v Sloveniji precej spremenilo. Nekaj statističnih podatkov za slovensko kmetijstvo v tem obdobju: obdelovalnih površin je sicer nekaj manj, pomembno se je zmanjšalo število kmetij in tako se je povprečna velikost kmetije nekoliko povečala. Ker je število družinskih kmetij (okoli 45 tisoč) ostalo skoraj enako, gre upad predvsem na račun majhnih kmečkih gospodarstev. Število molznih krav se je zmanjšalo za eno tretjino (s 140 tisoč na dobrih 100 tisoč), količina prirejenega mleka se je navkljub temu povečala za okoli 15 odstotkov, saj se je mlečnost na kravo povečala za več kot polovico (z okoli 4000 na preko 6000 kg). Povečalo se je število dojilj, ki pa po vrhuncu okoli leta 2010 sedaj spet upada. Katastrofalni so podatki o prašičereji, saj se je število prašičev več kot prepolovilo Močno se je obnovil strojni park. Tu bom za ponazoritev porabil kar podatke o novo registriranih traktorjih, ki jih redno objavljamo v Kmetovalcu. Leta 1994 smo v Sloveniji na novo registrirali 900 traktorjev. Zanimiva je porazdelitev po znamkah: več kot polovico je bilo Zetorjev (35 %) in Universalov (21,9 %), od zahodnih znamk so pomembnejši delež dosegli le Fiat (8,2 %), Massey Ferguson (6,9 %) in Same (2,3 %). Od premijskih znamk je bilo prodanih le po nekaj primerkov (Steyr – 7, Fendt – 3, Deutz Fahr – 2 in John Deere – 1). Podatki za prvih enajst mesecev leta 2018 kažejo precej drugačno sliko: več kot polovico več prodanih traktorjev (1419), med znamkami pa močno vodi skupina CNH (NewHolland – bivši Fiat, Case in Steyr z 28,2 %), sledi skupina SDF (združuje Same, Deutz-Fahr, Lamborghini in Hurliman) s 14 %. S 118 traktorji (8,3 %) že sledi John Deere, ki pa ga ne moremo šteti med povsem premijske znamke, saj pod svojim imenom trži tudi nekaj nizko cenovnih modelov. Tako med premijskimi ostaneta še Claas in Fendt, ki si sedaj odrežeta po slabe 3 % deleža oziroma okoli 35 prodanih traktorjev. Glavni hit izpred petindvajsetih let (Zetor) zdaj s 1,7 % (17 traktorjev) spada med posebnosti. Kdo bi pred petindvajsetimi leti upal prerokovati, da bomo v Sloveniji nekoč prodali dvakrat več Fendtov kot Zetorjev? Podobne zglede bi lahko poiskali tudi za drugo mehanizacijo in opremo po slovenskih kmetijah. V petindvajsetih letih so kmetije naredile močan skok iz hobi oziroma samooskrbnega v profi ali tržno kmetovanje. Še en zanimiv podatek: leta 1994 je največja kmetija priredila slabega pol milijona kilogramov mleka in le 13 jih je priredilo več kot 200 tisoč litrov mleka; lani je 23 kmetij priredilo nad 1 milijon kilogramov mleka, takšnih z več kot pol milijona kilogramov je bilo kar 180. Podobne zglede evropsko primerljivih kmetij bi lahko našli tudi za poljedelstvo, sadjarstvo, vinogradništvo in zelenjadarstvo. Ravno tako se je v četrto stoletja precej kmetij usposobilo za predelavo in neposredno prodajo kmetijskih pridelkov.

Seveda je takšen razvoj zahteval ogromna vlaganja, kar ob stagnirajočih cenah kmetijskih pridelkov ni mačji kašelj. Pa ne misliti, da smo s tem zaključili. Tako proizvajalci strojev in opreme kot tudi zakonodajalci imajo polno zamisli, kaj bi lahko v kmetijstvu še izboljšali. Zaenkrat je najbolj na udaru digitalizacija kmetijstva. Z lepa ali zgrda bomo morali ugrizniti tudi v to kislno jabolko. Saj sama po sebi digitalizacija ni nič slabega, a vložki, ki jih zahteva, bodo vsaj v začetku kmetijstvo spet osiromašili oziroma se bo denar iz kmetijstva prelival v druge panoge. Naj ponazorim s ceno traktorjev: pred petindvajsetimi leti je premijski traktor z močjo okoli sto konjskimi močmi stal slabih tisoč takratnih nemških mark za konjsko moč, danes ga težko dobiš za ceno tisoč evrov za konjsko moč, torej stane dvakrat več. Nekaj je k podražitvi res prinesla inflacija, a večji del je posledica raznoraznih dodatkov na traktorju – predvsem digitalnega izvora, ki seveda vozniku olajšajo delo, a imajo svojo ceno.

Za konec še vesela novica za vse naročnike Kmetovalca: ob petindvajsetletnici izhajanja pripravljam nagrado za zveste in nove naročnike. Vsak mesec bomo izžrebali pet naročnikov in vas 35 popeljali na jesensko Agritechniko v Hannover.

Do takrat vam želim blagoslovljene božične praznike in vse dobro v novem letu.

Vaš urednik